

Helle Mathiasen, GartneriRådgivningen A/S, hmat@seges.dk

Fra en til to arter af kirsebærfluer

Hidtil har vi oplevet problemer med kirsebærfluen i sødkirsebær, men nu rammes også surkirsebær. Det skyldes en ny og invasiv art – den amerikanske kirsebærflue

Vi kender til problemer med den europæiske kirsebærflue, *Rhagoletis cerasi*, i sødkirsebær.

Skadevolderen i surkirsebær skyldes en anden – og i Europa ny og invasiv – art, den amerikanske kirsebærflue, *Rhagoletis cingulata*.

Denne art er hjemmehørende i USA og er observeret i flere europæiske lande, blandt andet i Tyskland første gang i 1999. I 2010 blev den konstateret udbredt i mange delstater i Tyskland. I Danmark blev vi opmærksomme på denne arts tilstedeværelse i 2015.

Nogle forskelle

De to arter ligner hinanden og er lige skadelige, men den hovedsagelige forskel mellem de to arter ligger i deres flyvningsperiode og primære værtsvalg. Angreb af den europæiske kirsebærflue kan ske allerede i første-anden kirsebærugge, men på dette tidspunkt er angreb som regel få. Der er større risiko

Den europæiske kirsebærflue, *Rhagoletis cerasi*, på sødkirsebær. Bortset fra ganske små detaljer som blandt andet en ekstra sort aftegning i vingemønstret, ligner den europæiske og den amerikanske kirsebærflue hinanden.

for angreb i tredje kirsebærugge og størst risiko i femte-sjette uge i sorter som Regina, Sweetheart og Kordia.

Overvågning af kirsebærfluerne bør begynde fra start juni og ske med gule limplader. Herover ses den europæiske kirsebærflue.

Den amerikanske kirsebærflue, *R. cingulata*, kommer frem to-tre uger senere og kan derfor være et problem i sene sorter af sødkirsebær og særligt i surkirsebær. Begge arter har flere værter indenfor slægten *Prunus* og *Lonicera* (gedebled). Dog optræder den europæiske kirsebærflue stort set kun i sødkirsebær og den amerikanske kirsebærflue i surkirsebær. En mindre overvågning i Danmark i 2016 i både sur- og sødkirsebær bekræftede denne forekomst.

Den vigtige overvågning

Selv i relativt lavt antal kan kirsebærfluerne forvolde stor skade, da de kun lægger et æg pr. bær. En overvågning kan vise lokalt, om fluerne er til stede, samt hvornår de begynder at flyve og dermed være med til at bestemme et eventuelt behandlingsbehov.

Overvågningen kan ikke bruges til at bestemme tærsklen for behandling, da angrebsgraden efter fluernes fremkomst påvirkes af vejrforhold i perioden, hvor æglægningen finder sted.

Fluerne flyver og lægger æg på solrige dage med temperaturer over 16°C. Problemet er derfor særligt stort i år med varme og sol.

Den første fangst indikerer risiko for skade, men fortsat registrering af fangster over tid er vigtig for at bedømme aktiviteten og tidspunktet for toppe i flyvning. Dette er vigtigt i forhold til timing af behandling.

Specialudviklet netdækning i kirsebær mod kirsebærfluen og pletvingefrugtfluen fra en forsøgsstation i Østerg.

Timing af bekæmpelse

Tre forhold er af betydning, når det gælder timing af behandling: Kirsebærfluernes aktivitet er afhængig af vejrforhold, æglægning sker løbende, og det godkendte middel Mospilan virker i omkring otte dage på æg og små larver. Behandling ved første fangst er derfor ikke nødvendigvis optimal. Bedre bekæmpelse opnås ved stigende fangster og aktivitet. Ydermere går der tid efter fluernes fremkomst, til æglægningen starter. I denne periode, som kan vare fra seks til

13 dage, sker kønsmodningen. Tidspunktet, for hvornår æg klækker, afhænger af temperatur, og ved højere temperaturer sker udviklingen hurtigere. Vinduet for behandling afhænger derfor af vejrforhold, og i varme og solrige somre er hurtigere beredskab påkrævet.

Dødelighed og forebyggelse

Den største reduktion af bestanden af kirsebærfluen sker grundet vinterdødelighed af pupper i jorden og fjernelse af larver fra plantagen ved høst. Høsten finder oftest sted på et tidspunkt, hvor mange af larverne stadig befinder sig i bærrene. Fremadrettet er en fuldstændig

høst derfor en forebyggelse af risikoen for skade. I plantager med forekomst af kirsebærfluer gælder det om at høste rettidigt, plukke rent samt fjerne og bortskaffe nedfaldne bær.

I plantager uden tidligere forekomst af kirsebærfluer kan netdækning i forbindelse med overdækning virke som en barriere og forhindre indflyvning i plantagen. Dækningen skal ske tidligt, inden fluernes flyvning starter, og det er vigtigt at holde enderne lukkede til efter høst. Net med en maskestørrelse på 1,3 mm eller mindre kan desuden have virkning mod indflyvning af pletvingefrugtfluen, *Drosophila suzukii*. ■

Grov skitsering af tidsrummet for optimal behandling efter registrering af fangst i forhold til fluens fremkomst og udvikling samt målet for og varigheden af en behandling med Mospilan.

